

Veiligheidsbeleid op De Zonnewijzer

Wij zien het als onze taak om zorg te dragen voor een veilige school. Een school waar kinderen en leerkrachten met plezier naar toe gaan. Een school waarvan iedereen weet en voelt: "Daar is het veilig! Daar kan ik zijn zoals ik ben en word ik met respect en zorg behandeld. Het maakt niet uit welke functie ik in die school inneem, of ik nu kind ben, ouder, leerkracht, directeur, onderwijsassistent, stagiaire of welke functie dan ook. Daar is het duidelijk welke stappen er genomen moeten worden als er vragen rondom gedrag zijn!"

Een goed pedagogisch klimaat binnen de school bepaalt de leefbaarheid voor de leerlingen onderling en is een voorwaarde voor de mate, waarin de leerlingen profijt kunnen hebben van de hen aangeboden leerstof. In een goed pedagogisch klimaat zal de leerling te allen tijde een beroep moeten kunnen doen op de volwassenen. De volwassenen moeten het gevoel van veiligheid voor de leerlingen kunnen waarborgen. Om deze veiligheid te kunnen waarborgen zijn een aantal regels nodig. Deze regels staan op ons inschrijfformulier en worden bij aanmelding door ouders en school ondertekend.

Van de leerlingen verwacht de school dat zij met het volgende instemmen:

Ik vind dat iedereen zich binnen en buiten onze school veilig moet kunnen voelen.

Ik beloof mij te houden aan de volgende regels:

HOOFDREGEL:

EEN ANDER BEHANDEL IK ZOALS IKZELF BEHANDELD ZOU WILLEN WORDEN

Iedereen mag er zijn. Een ander is net zo belangrijk als ikzelf.

Dit betekent voor mij het volgende:

1. Ik praat positief over een ander. (Aan klikken doe ik niet mee)
2. Ik ga op een plezierige wijze met leerkrachten en andere leerlingen om.
3. Als iemand mij lastig valt, zeg ik: "Stop!" Ik denk na over de situatie. Misschien met behulp van het PAD-plekje. Als dit niet helpt zeg ik dit tegen juf of meester.
4. In onze schoolgebouwen zorg ik voor rust. (Ik loop rustig op de trap, in de gang en hal)
5. Ik ga voorzichtig om met de spullen van school en van een ander.
6. Ik help onze school en zijn omgeving netjes te houden..
7. Ik help anderen om zich aan deze afspraken te houden.

Van de school mogen de ouders verwachten, dat...

- Ouders tijdig geïnformeerd worden als gedrag en/ of leerprestaties reden tot bezorgdheid geven;
- Geweld, in welke vorm ook, niet getolereerd wordt;
- Kinderen een veilige en geborgen schoolsituatie geboden wordt;
- Leerkrachten zich inspinnen om elk kind in zijn totale ontwikkelingsgang optimaal te begeleiden.

Van de ouders verwacht de school, dat zij....

- Onze identiteit als Protestants Christelijke School respecteren; vertrouwen hebben in onze school en de leerkrachten;
- Hun kinderen ook deel laten nemen aan schoolactiviteiten als schoolreisjes, schoolkamp, excursies en vieringen;
- In principe bereid zijn om in voorkomende gevallen te assisteren bij binnen- en/ of buitenschoolse activiteiten;
- Mee willen werken aan rust in ons gebouw (bv. door geen lessen te verstoren);
- Er zorg voor willen dragen dat hun kind(eren) op tijd op school zijn;
- Beseffen dat hun kind vanaf het vijfde levensjaar leerplichtig is en dat met de consequenties daarvan rekening gehouden moet worden (zorg voor dagelijks schoolbezoek en geen tussentijdse of verlengde vakanties en vrije dagen!);

- Een regelmatig contact met de leerkrachten van hun kind(eren) van belang vinden;
- Bij klachten of opmerkingen, van welke aard ook, direct contact zoeken met school;
- Alle medewerking verlenen bij het handhaven van onze schoolregels.

Incidentenregistratie vindt plaats via intranet. De volgende incidenten worden geregistreerd:

- fysiek geweld dat letsel tot gevolg heeft;
- fysiek geweld waarbij wapens gebruikt zijn;
- wapenbezit;
- seksueel misbruik;
- grove pesterijen;
- discriminatie;
- bedreigingen.

Naast deze incidentenregistratie wordt er een ongevallenregistratie bijgehouden via intranet.

Om inzicht te krijgen in de veiligheids situatie op onze school wordt tweejaarlijks de leerlingtevredenheidspelling in de groepen 5 t/m 8, de oudertevredenheidspelling en de personeeltevredenheidspelling afgenomen.

Ouders/ verzorgers zijn de eerste verantwoordelijken voor de opvoeding van hun kind.

Goed gedrag kun je leren!

Als basis proberen wij leerlingen op zoveel mogelijk manieren te leren zich positief te gedragen. Hiervoor maken wij gebruik van de PAD methode.

De methode heeft de volgende doelen opgenomen in het PAD-leerplan:

- Kinderen krijgen meer inzicht in hun eigen gevoelens en kunnen zichzelf en anderen zo beter begrijpen.
- Kinderen leren over hun gevoel te communiceren en discussiëren met anderen.
- Kinderen kunnen rustig nadenken en hun eigen problemen oplossen.
- Kinderen kunnen zich verantwoordelijker en volwassener gedragen.
- Kinderen kunnen beter en effectiever leren op school.

De methode PAD is verdeeld in vier thema's: zelfbeeld, zelfcontrole, gevoelens en probleem oplossen.

Elk nieuw schooljaar starten wij in elke groep met het herhalen van de schoolregels en het verhaal van de schildpadden uit de PAD-methode. Dit verhaal gaat over een jong schildpadje dat vaak boos wordt. Hierdoor mopperen de juf, de meester en zijn ouders steeds op hem. Tot het jonge schildpadje een oude, wijze schildpad ontmoet. Deze oude schildpad vertelt hem dat hij de oplossing altijd bij zich heeft, namelijk zijn schild. Iedere keer als het jonge schildpadje voelt dat hij boos wordt, moet hij in zijn schild kruipen. Hij wordt dan vanzelf weer rustig en kan zijn problemen dan beter oplossen.

Elke twee weken staat er één van de schoolregels centraal. De andere week wordt één van de lessen uit de PAD-methode gegeven.

Naast de schoolregels en het aanleren en onderhouden van sociale vaardigheden middels de PAD-methode vinden wij groepsvorming belangrijk. Kinderen moeten zich veilig voelen in hun groep. Het boek: 'Wij zijn een groep' zorgt met gevarieerde opdrachten, spel en creativiteit ervoor dat kinderen elkaars goede eigenschappen en vaardigheden leren kennen, positieve feedback leren geven, afspraken leren maken. Ook het omgaan met pesten en grenzen aangeven zijn sociale vaardigheden die geoefend worden met als doel de sfeer in de klas te verbeteren. Aan het begin van een nieuw schooljaar kiest elke leerkracht die activiteiten uit het boek die de groepsvorming in zijn/ haar klas positief beïnvloeden. De activiteiten uit dit boek kunnen daarnaast op elk willekeurig moment in het schooljaar ingezet worden.

Ondanks de preventieve aanpak op school kan het voorkomen dat er sprake is van onveiligheid in de school. Als school doen wij er alles aan om dit te voorkomen, maar helaas is dit niet altijd mogelijk.

In de volgende protocollen zullen wij de te nemen stappen weergeven, zodat het voor een ieder duidelijk is welke stappen er wanneer genomen worden. Tevens is er een stappenplan bij grensoverschrijdend gedrag opgenomen in dit veiligheidsbeleid.

Intern contactpersoon (= ICP)

Indien er sprake is van onveiligheid in welke vorm dan ook, dient de intern contactpersoon ingeschakeld te worden. Op school is een geschoolde intern contactpersoon (ICP) aanwezig. Haar naam is Rosemary van de Pol. Het is haar taak om te adviseren bij klachten en de mogelijke vervolgstappen toe te lichten.

Meer informatie over de rol van de ICP-er is te vinden in het beleidsstuk ICP van Stichting Proceon.

Op De Zonnewijzer wordt er gewerkt volgens de Meldcode kindermishandeling.

De ICP-er is tevens aandachtsfunctionaris kindermishandeling.

Naast de interne contactpersoon zijn er ook externe vertrouwenspersonen te weten:

intern contact persoon:	Rosemary van de Pol	r.pol@proceon.nl
extern vertrouwenspersoon:	mevrouw Dorine Gerritsma	d.gerritsma@cedgroep.nl
	heer Ed Olijman	e.olijkman@cedgroep.nl

Pestprotocol

Pesten op school is een ingewikkeld probleem. Dat betekent dat scholen het serieus moeten aanpakken. Een eerste vereiste daartoe is dat alle betrokkenen, leerkrachten, ouders en leerlingen, pesten als een bedreiging zien en derhalve bereid zijn het te voorkomen of te bestrijden.

1. Plagen of pesten?

Plagen is niet hetzelfde als pesten. De verschillen zou je zo kunnen aangeven:

plagen	pesten
gelijkwaardigheid	machtsverschil
wisselend "slachtofferschap"	hetzelfde slachtoffer
humoristisch	kwetsend
af en toe	vaak/ voortdurend

Een definitie van pesten op school luidt als volgt: "Pesten is het systematisch uitoefenen van psychische en/ of fysieke mishandeling door een leerling of een groep leerlingen van één of meer medeleerlingen, die niet (meer) in staat zijn zichzelf te verdedigen."

Met deze definitie is het verschil tussen pesten en plagen duidelijk aangegeven. Bij plagen is sprake van incidenten. Pesten echter gebeurt systematisch.

Pesten komt helaas ook bij ons op school voor. Het is een probleem dat wij onder ogen willen zien en op onze school dan ook serieus willen aanpakken.

Daar zijn wel enkele voorwaarden aan verbonden:

- Pesten moet als probleem worden gezien door alle direct betrokken partijen: leerlingen (gepeste kinderen, kinderen die pesten en de zwijgende groep leerlingen die niets doet), leerkrachten en de ouders/verzorgers (hierna genoemd: ouders)
- De school moet proberen pestproblemen te voorkomen. Los van het feit of pesten wel of niet aan de orde is, moet het onderwerp pesten met de kinderen bespreekbaar worden gemaakt, waarna met hen regels worden vastgesteld.
- Als pesten optreedt, moeten leerkrachten (in samenwerking met de ouders) dat kunnen signaleren en duidelijk stelling nemen.
- Wanneer pesten ondanks alle inspanning toch weer de kop opsteekt, moet de school beschikken over een directe aanpak. Zie hiervoor punt 6: stappenplan
- Wanneer het probleem niet op de juiste wijze wordt aangepakt of de aanpak niet het gewenste resultaat oplevert dan zal er overlegd worden over een andere aanpak, eventueel met hulp van externe instanties.
- Ook kan er advies gevraagd worden aan de vertrouwenspersoon/ intern contactpersoon binnen de school. Namen van de vertrouwenspersonen/ ICP-er staan vermeld in de schoolgids.

2. Doel pestprotocol

Dit pestprotocol heeft als doel om alle kinderen zich bij ons op school veilig te laten voelen, zodat zij zich optimaal kunnen ontwikkelen. Door elkaar te steunen en wederzijds respect te tonen stellen we alle kinderen in de gelegenheid om met veel plezier naar school te gaan! We doen dat door regels en afspraken zichtbaar te maken voor kinderen en volwassenen zodat als er zich ongewenste situaties voordoen, zij elkaar kunnen aanspreken op deze regels en afspraken.

Leerkrachten en ouders uit de MR onderschrijven gezamenlijk dit pestprotocol.

3. Preventief

De Zonnewijzer vindt een goed pedagogisch klimaat zeer belangrijk. Dat uit zich in aandacht voor normen en waarden die we vanuit de identiteit van de school belangrijk vinden. Wij vinden de sfeer waarin een kind moet opgroeien van groot belang om zo een volwaardig mens te worden. Wij stellen daarom een vriendelijk en veilig klimaat, met orde en regelmaat, op prijs. Pas als het kind zich veilig voelt, kan het zich ontwikkelen. Juist regelmaat geeft het kind kansen.

Daarom hanteren we binnen onze school afspraken (zie inleiding) in alle groepen en spreken die met de leerlingen door en af. Hierbij wordt rekening gehouden met de leeftijd van de leerlingen.

4. Indien er toch sprake is van pestgedrag?

Indien er toch sprake is van pesten gaan we daar actief mee om:

We gaan bij de aanpak van pesten op school uit van de zogenaamde vijfsporenaanpak.

Deze bestaat uit:

- hulp aan het gepeste kind;
- hulp aan de pester;
- hulp aan de zwijgende middengroep;
- hulp aan de leerkracht;
- hulp aan de ouders

5. Vijf sporen aanpak

5.1 De leraar (signaleren en aanpakken)

Groepsniveau

Leraren hebben een sleutelrol in de aanpak van het pesten. Zij zijn de eerst verantwoordelijke voor de aanpak van het pesten. Het is belangrijk dat zij pesten vroegtijdig signaleren en effectief bestrijden. De leraren worden ondersteund door de Intern Begeleider die, als het nodig is, ook buiten de klas met individuele kinderen of met groepjes kinderen aan de slag gaat.

De ouders

In deze fase zal de leerkracht of de intern begeleider, afhankelijk van de ernst van de zorg, de ouders op de hoogte stellen. Desnoods zal er een door school georganiseerd gesprek plaatsvinden met alle ouders uit de groep om te praten over de oplossing. Leerkracht(en) en ouders proberen in goed overleg samen te werken aan een bevredigende oplossing. De leerkracht biedt altijd hulp aan het gepeste kind en begeleidt de pester, indien nodig in overleg met de ouders en/of externe deskundigen.

5.2 Hulp aan de pester

Algemeen:

Er wordt uiteraard met de pester gesproken. Dit kan een probleemoplossend gesprek zijn (op zoek naar de oorzaak) om vervolgens de gevoeligheid voor wat hij met het slachtoffer uithaalt te vergroten, gekoppeld aan afspraken met evaluatiemomenten.

Het advies is om de pester even de gelegenheid te bieden om zijn leven te beteren alvorens zijn ouders bij zijn wangedrag te betrekken. Natuurlijk is dit wel afhankelijk van de ernst van het pestgedrag.

Begeleiding van de pester

- Praten: zoeken naar de reden van het ruzie maken/pesten (baas willen zijn, jaloezie, verveling, buitengesloten voelen);
- Laten zien wat het effect van zijn/haar gedrag is voor de gepeste:

- Excuses aan laten bieden;
- In laten zien welke sterke (leuke) kanten de gepeste heeft;
- Pesten is verboden in en om de school: wij houden ons aan deze regel; straffen als het kind wel pest – belonen (schouderklopje) als kind zich aan de regels houdt;
- Kind leren niet meteen kwaad te reageren, leren beheersen, de ‘stop-eerst-nadenken-houding’ of een andere manier van gedrag aanleren;
- Contact tussen ouders en school; elkaar informeren en overleggen. Inleven in het kind; wat is de oorzaak van het pesten?;
- Oorzaken van pestgedrag kunnen zijn:
  - o Een problematische thuissituatie
  - o Voortdurend gevoel van anonimiteit (buitengesloten voelen)
  - o Voortdurend in een niet-passende rol worden gedrukt
  - o Voortdurend met elkaar de competitie aangaan
  - o Een voortdurende strijd om de macht in de klas of in de buurt;
- Zoeken van een sport of club; waar het kind kan ervaren dat contact met andere kinderen wel leuk kan zijn;
- Inschakelen hulp; sociale vaardigheidstrainingen; Jeugdgezondheidszorg; huisarts; GGD.

5.3 Hulp aan het gepeste kind

Uiteraard moet ook hulp aan het slachtoffer worden geboden. Kinderen die voortdurend worden gepest, kunnen op verschillende manieren reageren. De meeste kinderen worden passief en zitten er duidelijk mee. Een enkel gepest kind gaat zelf uitdagen. Beide vormen van gedrag zijn ‘aangeleerd’, in de zin van ‘reacties op uitstoting’. Dit gedrag kan ook weer afgeleerd worden.

In dit geval zijn bijvoorbeeld sociale vaardigheidstraining, op zelfverdediging, kanjertraining goede interventies.

Begeleiding van de gepeste leerling

- Medeleven tonen en luisteren en vragen: hoe en door wie wordt er gepest;
- Nagaan hoe de leerling zelf reageert, wat doet hij/zij voor, tijdens en na het pesten;
- Huilen of heel boos worden is juist vaak een reactie die een pester wil uitlokken. De leerling in laten zien dat je op een andere manier kunt reageren;
- Zoeken en oefenen van een andere reactie bijvoorbeeld je niet afzonderen;
- Het gepeste kind in laten zien waarom een kind pest;
- Nagaan welke oplossing het kind zelf wil;
- Sterke kanten van de leerling benadrukken;
- Belonen (schouderklopje) als de leerling zich anders/beter opstelt;
- Praten met de ouders van de gepeste leerling en de ouders van de pester(s).

Het gepeste kind niet overbeschermen bijvoorbeeld naar school brengen of ‘ik zal het de pesters wel eens gaan vertellen’. Hiermee plaats je het gepeste kind in een uitzonderingspositie waardoor het pesten zelfs nog toe kan nemen.

5.4 Hulp aan de zwijgende middengroep

Om de zwijgende middengroep tot bondgenoot in de strijd tegen het pesten te maken zijn de volgende acties mogelijk:

- Pesten aan de orde stellen in de klas bijvoorbeeld door aandacht voor dit pestprotocol en het onderwerp regelmatig terug te laten komen. Telkens in andere bewoordingen en ook gebruikmakend van verschillende werkvormen.
- Als een leraar met de klas spreekt over pesten, is het raadzaam geen peestsituatie in de klas als uitgangspunt te nemen, maar het onderwerp daar bovenuit te tillen.
- Gebeurt dit niet dan kan de klas het probleem ontkennen, bagatelliseren, het slachtoffer de schuld geven of zeggen dat het maar een grapje is. Of de pesters gaan het slachtoffer voor zijn klikken bestraffen.

- Via rollenspel het buitengesloten zijn aan den lijve ondervinden.

5.5 Hulp aan de ouders

In de brochure "Pesten op school, hoe ga je er mee om?" staan de volgende adviezen:

Ouders van gepeste kinderen:

- a) Houd de communicatie met uw kind open, blij in gesprek met uw kind;
- b) Als pesten niet op school gebeurt, maar op straat, probeert u contact op te nemen met de ouders van de pester(s) om het probleem bespreekbaar te maken;
- c) Pesten op school kunt u het beste direct met de leerkracht bespreken;
- d) Door positieve stimulering en zgn. schouderklopjes kan het zelfrespect vergroot worden of weer terug komen;
- e) Stimuleer uw kind tot het beoefenen van een sport;
- f) Steun uw kind in het idee dat er een einde aan het pesten komt.

Ouders van pesters:

- a) Neem het probleem van uw kind serieus;
- b) Raak niet in paniek: elk kind loopt kans een pester te worden;
- c) Probeer achter de mogelijke oorzaak te komen;
- d) Maak uw kind gevoelig voor wat het anderen aandoet;
- e) Besteed extra aandacht aan uw kind;
- f) Stimuleer uw kind tot het beoefenen van een sport;
- g) Corrigeer ongewenst gedrag en benoem het goede gedrag van uw kind;
- h) Maak uw kind duidelijk dat u achter de beslissing van school staat;

Alle andere ouders:

- a) Neem de ouders van het gepeste kind serieus;
- b) Stimuleer uw kind om op een goede manier met andere kinderen om te gaan;
- c) Corrigeer uw kind bij ongewenst gedrag en benoem goed gedrag;
- d) Geef zelf het goede voorbeeld;
- e) Leer uw kind voor anderen op te komen;
- f) Leer uw kind voor zichzelf op te komen;

6) Stappenplan

Stappenplan anti-pestprotocol

Vooraf: Iedere melding van pestgedrag dient serieus genomen te worden en te worden geverifieerd.

Op het moment dat een leerling, een ouder of een collega melding maakt van pestgedrag worden de volgende stappen ondernomen. Deze stappen zijn erop gericht om het pestgedrag zo snel mogelijk te stoppen.

Stap 1

De leerkracht heeft een afzonderlijk gesprek met de leerling die pest (de pester) en de leerling die gepest wordt (de gepeste). Aan de hand van zo concreet mogelijke voorvallen uit het recente verleden wordt een analyse gemaakt en de ernst van de situatie ingeschat. Indien wenselijk kan de leerkracht de ib-er op de hoogte stellen. Het team wordt op de hoogte gesteld van het pestgedrag i.v.m. toezicht op het plein e.d.

Stap 2

De leerkracht heeft een gezamenlijk gesprek met de pester en de gepeste. Het probleem wordt duidelijk en helder geformuleerd. In overleg met beide partijen worden concrete afspraken gemaakt om pestgedrag tegen te gaan/ te stoppen.

Als er meerdere kinderen uit de groep betrokken zijn bij het pestgedrag zal de leerkracht klassikaal aandacht schenken aan het probleem, waarbij gebruik gemaakt kan worden van

beschikbare methoden. Er zal benadrukt worden dat alle kinderen zich veilig moeten voelen op school. Het melden van pesten is geen klikken. Angst om zaken te melden zal moeten worden weggenomen. Binnen één week vindt de eerste evaluatie plaats. De leerkracht zal nauwkeurig observeren.

Stap 3

In geval dat ouders melding hebben gemaakt van pestgedrag wordt er teruggekoppeld naar de ouders. Er worden mededelingen gedaan m.b.t. de afspraken. Met de ouders wordt afgesproken dat er na de eerste evaluatie weer contact opgenomen zal worden. Deze stap zal ook worden genomen als de leerkracht de situatie als 'ernstig' inschat, zonder dat ouders melding hebben gemaakt.

Stap 4

Gesprek met pester en gepeste (leerkracht kan zelf inschatten wat het beste is: gezamenlijk of afzonderlijk). Is het gelukt om de afspraken na te komen?
Zo ja: dan de afspraken handhaven/bijstellen en een volgend gesprek over twee weken.
Zo nee: analyse opstellen, waardoor het mis is gegaan.
Leerkracht overlegt met ib-er. Er wordt een plan van aanpak opgesteld voor de komende twee weken. Team wordt hiervan op de hoogte gebracht.
Dit wordt met de ouders gecommuniceerd.

Stap 5

Na twee weken is er opnieuw een gesprek tussen leerkracht en leerlingen. Verslag wordt uitgebracht aan ib-er. Zijn de effecten positief: dan langzamerhand afbouwen.
Zo niet: nieuw handelingsplan opstellen, waarbij eventueel ook externe deskundigheid ingeschakeld kan worden.

Opmerkingen:

- 1 Alle concrete acties en afspraken worden door de leerkracht vastgelegd in Parnassys.
- 2 Acties en afspraken dienen erop gericht te zijn het pesten onmiddellijk te stoppen en het gedrag te veranderen.
3. Bij aanhoudend pestgedrag kan deskundige hulp worden ingeschakeld zoals de Schoolbegeleidingsdienst, de schoolarts van de GGD of schoolmaatschappelijk werk.

Eventueel kan er besloten worden om een stap 6 te ondernemen:

Stap 6

Gesprek met alle ouders uit de groep over het pestprobleem in de groep. Dit met name als er sprake is van een grote zwijgende groep onder de klasgenoten die niet op het pestgedrag reageert of durft te reageren.

Dit gesprek wordt geleid door een directielid of intern begeleider. De leerkracht(en) van de groep zijn op deze avond aanwezig.

Doel: informatieverstrekking en wat kunnen ouders doen om het gedrag te beïnvloeden? Er zal ook gestimuleerd worden dat ouders onderling contact zoeken. In het uiterste geval kunnen in goed overleg met alle partijen (leerkracht, team, ouders, ib-er en directie) nog twee stappen gezet worden:

Stap 7

Een leerling (pester of gepeste) wordt tijdelijk in een andere groep geplaatst. Ook het (tijdelijk) plaatsen op een andere school behoort tot de mogelijkheden.

Stap 8

De pester wordt geschorst voor maximaal vijf dagen.

Mocht dit meerdere keren noodzakelijk zijn dan zal er met het Bevoegd Gezag worden overlegd of er een verwijderingprocedure voor de pester(s) in gang kan worden gezet.

Afwijken van de procedure

Dit protocol is een richtlijn binnen onze school. De directeur heeft de bevoegdheid om van de procedure af te wijken.

7) Evaluatie

Dit pestprotocol is door team, directie en MR vastgesteld en wordt om de vier jaar geëvalueerd.

Digitaal pesten

Wat is digitaal pesten?

Gepest worden is alles behalve leuk. Wanneer je in de buurt, op de vereniging of op school gepest wordt weet je wie de pester is. Op internet werkt dit anders, daar kun je ook door iemand gepest worden die je niet kent. Juist dit onbekende maakt het digitaal pesten zo vervelend. Het hacken van e-mailaccounts, bedreigingen of het plaatsen van vervelende foto's zijn voorbeelden van digitaal pesten. Digitaal pesten kan op school maar ook thuis gebeuren. De scheldwoorden, de beledigingen en de bedreigingen kunnen ervoor zorgen dat je je zelfs in je eigen huis niet meer veilig voelt.

Op De Zonnewijzer zijn de 7 spelregels van het Computer- en Internetgebruik op school opgesteld. Alle leerlingen en leerkrachten dienen zich aan deze spelregels te houden. De spelregels worden in de klassen besproken. De spelregels zijn op de volgende pagina opgenomen.

De 7 spelregels van het Computer- tablet en internetgebruik op school

Onze school heeft 7 spelregels opgesteld om verantwoord om te gaan met Computers, tablets, internet en e-mail. We praten samen in de klas over deze regels en leggen uit waarom deze regels zo belangrijk zijn. Als er iets is dat niet in de spelregels staat of als iets nog niet helemaal duidelijk is dan kun je daarmee terecht bij je leerkracht.

- 1 **Toestemming van de leerkracht.** *De computers en tablets mogen alleen gebruikt worden als de leerkracht dat goedvindt. Je spreekt met je leerkracht af hoe lang je achter de computer of tablet mag werken en wat je mag gaan doen.*
- 2
- 3 **Bescherm jezelf (en anderen).** *Op internet en/of via e-mail kan iemand zich anders voordoen dan hij of zij is (je kunt ze toch niet zien) en daarom mag je nooit persoonlijke gegevens (zoals namen, adressen, telefoonnummers (ook niet die van anderen of van school), leeftijden, foto's enzovoort) doorgeven op internet of via e-mail. Je weet namelijk niet wat er met deze gegevens wordt gedaan.*
- 4
- 5 **Spreek niets af via internet en/of e-mail.** *Spreek nooit af met iemand die je via e-mail of internet "online" hebt ontmoet. Op internet of via e-mail kan iemand zich heel anders voordoen dan dat hij/zij in werkelijkheid is.*
- 6
- 7 **Chatten, msn'en en (online-)gamen zijn niet toegestaan.** *Tenzij de leerkracht het goedvindt.*
- 8
- 9 **Downloaden is niet toegestaan.** *Bij downloaden kunnen virussen en/of andere ongewenste zaken snel op de computer binnenkomen en daarmee veel schade aanrichten. Je mag daarom geen bestanden van het internet naar de computer downloaden.*
- 10
- 11 **De computers en tablets zijn van en voor school.** *De computers en tablets zijn er voor jullie én voor de leerkrachten. Iedereen moet voorzichtig omgaan met de computers en tablets en de programma's die er op staan. Installeer zelf geen software (ook geen screensavers) en verander geen instellingen. Als je denkt dat er iets is fout gegaan dan vertel je dat aan je leerkracht.*
- 12
- 13 **Websites en 'zoekmachines'.** *Ga verstandig om met zoekmachines en internet. Gebruik geen woorden of zoektermen die te maken hebben met dingen als geweld, racisme, terrorisme, seks en dergelijke en ga ook niet naar websites die daarmee te maken hebben. Als je via internet of e-mail dingen ziet waarbij je je niet prettig voelt, die je niet vertrouwt, of waarin bijvoorbeeld grove taal of foto's worden gebruikt, dan vertel je dat onmiddellijk aan je leerkracht.*

Het is in het belang van ons allemaal dat iedereen zich aan deze regels houdt. Wie zich er niet aan houdt, wordt daarop aangesproken en kan daarmee voor korte of langere tijd uitgesloten worden van computer- of tabletgebruik op school.

Tips als je digitaal gepest wordt

- Houd je wachtwoord en inlognamen geheim. Vertel ze aan niemand.
- Blokkeer degene die je het bericht stuurt.
- Negeer pest-mails/sms/chat. Stuur geen mail terug. Zo krijgt de pester geen aandacht! Als de pester geen aandacht krijgt, stopt hij/zij vaak.
- Mensen in een slechte bui, schelden soms zomaar tegen iedereen. Dat schelden is niet altijd tegen jou persoonlijk bedoeld.
- Verzamel bewijzen. Als de pester jou al heel lang pest, met hele vervelende dingen, dan helpt negeren vaak niet meer zo goed. Dan moet je bewijzen verzamelen van de pestmailtjes. Maak dan printjes van de pesterijen. Die bewijzen kun je aan je ouders laten zien of je leraar.
- Praat erover. Met je vrienden, ouders of juf/meester.
- Als het pesten toch maar steeds doorgaat en als je wordt bedreigd, dan kun je ook naar de politie gaan. Je kunt dan aangifte doen.
- Vergeet niet: het is niet jouw schuld dat je wordt gepest!

Het is belangrijk dat ouders controle uitoefenen op het internetgebruik van hun kinderen. Internet biedt ontelbare mogelijkheden voor het vinden en onderhouden van sociale contacten. Het heeft echter ook zijn schaduwkanten. Sommige kinderen zitten te veel achter internet en vereenzamen daardoor op den duur. Een recente, erg vervelende ontwikkeling is dat kinderen via het internet gemakkelijk en vaak anoniem gepest en bedreigd kunnen worden. Daarnaast kunnen kinderen van hun stuk raken door hate-mail, grof taalgebruik in chat-rooms, of seksuele intimidatie. Deze zaken zijn helaas moeilijk aan banden te leggen.

Tien tips voor ouders en leraren over digitaal pesten

Veel volwassenen weten te weinig van het virtuele leven van kinderen. En dat terwijl zij zich op internet blootstellen via diverse chatboxen, waardoor ze in aanraking kunnen komen met geweld en pesterijen. Hieronder staan 10 tips voor leraren en ouders om het surfgedrag van kinderen in de gaten te houden. Hierdoor wordt het risico op pesten zoveel mogelijk beperkt:

- 1.** Houd een kind niet weg van de computer/ tablet/ smartphone. Internet biedt immers talloze voordelen en vormt vaak een belangrijk deel van het onderwijs. Controle is beter dan een verbod.
- 2.** Stel een tijdslimiet in. Op deze manier wordt een kind gestimuleerd om ook buiten de computer met leeftijdsgenootjes om te gaan.
- 3.** Surf af en toe samen met de leerlingen of uw kind. Laat u rondleiden langs sites waar ze regelmatig komen. Op een later moment kunt u controleren of sites veilig zijn, of dat er bijvoorbeeld veel wordt gescholden.
- 4.** Vertrouw niet te veel op filters. Via een omweg komen kinderen toch bijna overal.
- 5.** Reageer niet te overdreven als u iets aanstootgevends ziet, maar praat er rustig over. Kinderen zijn vaak veel laconieker dan u als het gaat om bloot of geweld.
- 6.** Druk uw kind op het hart dat ze geen persoonlijke informatie, zoals adres of telefoonnummer, via internet verstrekken.
- 7.** Als een kind afspreekt met iemand die hij/zij via Internet heeft leren kennen, licht dan meteen de ouders in. Zij kunnen de gegevens van deze persoon achterhalen en een eventuele riskante ontmoeting verbieden.
- 8.** Controleer de geschiedenis van de pc, zodat u weet welke pagina's uw kind of de leerlingen bezoeken.
- 9.** Maak uw kind of de leerlingen ervan bewust dat ze via internet voor de gek kunnen worden gehouden. Vertel dat er mensen en leeftijdsgenoten zijn die er op uit zijn misbruik van ze te maken of ze pijn te doen.
- 10.** Plaats de pc op een plek op school of thuis waar u regelmatig 'onopvallend' langs kunt lopen.

Protocol racisme/ discriminatie

Wij leven in een multiculturele samenleving. Dit houdt in dat verschillende groepen uit onze samenleving hun eigen volkscultuur hebben. Iedere groep heeft zijn eigen aard: huidskleur, levensovertuiging, volksgewoonten zoals kleding, voedsel, enz. Daarnaast spreken deze groepen naast de Nederlandse taal vaak hun eigen taal.

Ook onze schoolbevolking is multicultureel. Dit vraagt van alle betrokkenen inzet en aandacht voor een goed pedagogisch klimaat voor alle leerlingen. Daarom wordt van alle leerkrachten (en alle andere betrokkenen) het volgende verwacht:

- De leerkracht behandelt alle leerlingen en hun ouders gelijkwaardig. Hij hanteert geen racistische en/ of discriminerende taal.
- De leerkracht draagt er zorg voor dat er in het klaslokaal geen racistische of discriminerende teksten en/ of afbeeldingen voorkomen op lesmateriaal (boeken, posters e.d.).
- De leerkracht ziet er op toe dat leerlingen en ouders ten opzichte van medeleerlingen en hun ouders geen racistische of discriminerende houding aannemen in taal en gedrag.
- Leerlingen, die tijdens het buitenspelen betraapt worden op racistische en/ of discriminerende taal en/ of gedragingen worden op hun gedrag aangesproken.
- De behandeling van gesignaleerde racistische en/ of discriminerende taal en/ of gedragingen gebeurt overeenkomstig de procedure, zoals die beschreven is in het Pestprotocol.
- De leerkracht neemt duidelijk afstand van racistisch en discriminerend gedrag van collega's, ouders, andere volwassenen binnen de school. De leerkracht maakt dit ook kenbaar.

Protocol preventieve seksuele intimidatie

De school hanteert de volgende definitie:

“Ontucht/ seksuele intimidatie is ongewenste, seksueel getinte aandacht die tot uiting komt in fysiek, verbaal of non-verbaal gedrag”

De leerkrachten van de school gaan akkoord met de volgende gedrags- en omgangsregels:

1. Het fysiek aanraken van kinderen:

In principe vinden wij dat het fysiek aanraken van kinderen op school moet kunnen, zeker wanneer het jongere kinderen betreft. Wij vinden echter wel dat je er rekening mee moet houden dat niet alle kinderen gediend zijn van enige vorm van lichamelijk contact. In dit kader hebben wij de volgende afspraken gemaakt:

- Wij zijn terughoudend in het geven van een zoen/ knuffel aan kinderen. Wanneer een kind aangeeft niet gezoend/ geknuffeld te willen worden, respecteren wij dit.
- De leerkrachten van de groepen 7 en 8 nemen geen kinderen op schoot.
- Wij zijn van mening dat het stoeien met kinderen niet perse kwalijk hoeft te zijn. Wanneer stoeien voortkomt uit de seksuele behoefte van een leerkracht om kinderen op intieme plekken aan te raken, dan keuren wij dit ten zeerste af.
- Wanneer kinderen bij een leerkracht troost zoeken, dan moet je je realiseren dat je hun juf of meester bent, en niet hun vader of moeder.

2. Non-verbale omgangsregels

Alle leerkrachten zijn van mening dat non-verbale communicatie met een directe of indirecte seksuele lading zeer ongewenst is. Wij accepteren dit ook niet van kinderen.

3. Verbale omgangsregels

Alle leerkrachten zijn van mening dat verbale communicatie met een direct of indirecte seksuele lading zeer ongewenst is. Wij keuren dubbelzinnige opmerkingen en vieze moppen af. Wij accepteren dit ook niet van kinderen.

4. In onze dagelijkse omgang met kinderen hebben wij afgesproken dat:

- tijdens schoolactiviteiten de leerkracht zich niet verkleedt in het bijzijn van de kinderen;
- tijdens schoolactiviteiten de leerkracht niet bij een kind blijft als hij/ zij zich verkleedt.

Bovenstaande regels zijn alleen van toepassing voor de groepen 6 t/m 8

- leerkrachten alleen in noodgevallen in de doucheruimte komen;
- leerkrachten terughoudend zijn bij het in de privésfeer ontvangen van leerlingen (ook via de sociale media);
- leerkrachten terughoudend zijn in het thuis opvangen van leerlingen;

Bij het alleen na laten blijven van kinderen (indien mogelijk) zowel de leerkracht als de leerling zichtbaar is.

5. Leerkrachten keuren seksueel gedrag van kinderen af

Wij gaan hier bij jonge kinderen neutraal mee om (geen hetze);

Bij seksueel getint gedrag van oudere kinderen wordt in ieder geval contact opgenomen met de ouders.

6. Betreffende nieuwe collega's

- Van sollicitanten worden in ieder geval referenties ingewonnen en een verklaring van goed gedrag vereist;

- In de tweede ronde van een sollicitatieprocedure wordt aan de betreffende sollicitant gevraagd of hij/ zij ons beleid inzake preventie seksuele intimidatie kan onderschrijven

7. Leerkrachten spreken elkaar aan op grensoverschrijdend gedrag

Bij sterke vermoedens hebben zij de plicht dit te melden bij de interne contactpersoon.

Draaiboek seksuele intimidatie

Stap 1: Melding

- Als de melding via de ICP (intern contactpersoon) binnenkomt, dan licht deze de directie in. Andersom geldt hetzelfde.
- Als de melding van een kind komt, moeten de betreffende ouders ingelicht worden.
- Als de ouders de melding maken, moet aan hen de klachtenprocedure bekend gemaakt worden. Er wordt aangegeven waar zij terecht kunnen:
  - a. De extern vertrouwenspersoon
  - b. De klachtencommissie
  - c. De politie/ justitie

Stap 2: het vormen van een crisisteam

Eventueel deskundigen consulteren.

Het team bestaat uit:

- bestuurslid
- de directeur
- de interne contactpersoon
- de externe vertrouwenspersoon

Aandachtspunten:

- Afspreken wie coördineert. Deze onderhoudt de externe contacten, is woordvoerder namens de school, etc.
- Vanaf het moment dat de melding binnenkomt, moet er een logboek bijgehouden worden, met daarin alle acties met data, tijden, afspraken, verslagen van gesprekken, etc.
- Het maken van een lijst van namen/ adressen e.d. van mensen/ instanties die je op korte termijn denkt nodig te hebben.
- Telefoonnummers van alle betrokkenen uitwisselen (bereikbaarheid).
- Veiligheid van betrokken kind garanderen (wat willen de ouders? Desnoods betrokken leerkracht ziek laten melden o.i.d.).

Stap 3: het schoolteam informeren

- Middels een plenaire teamvergadering.
- Duidelijk maken dat zij alle vragen van buitenaf verwijzen naar een lid van het crisisteam (klein houden).
- Duidelijke afspraken maken.

Stap 4: ouders informeren

- Brief naar ouders van de school.
- Deskundigen uitnodigen voor het geven van een eventuele voorlichtings-/ informatieavond.
- Eventueel een persbericht maken.

Stap 5: evt. activiteiten met de kinderen

Een weerbaarheidprogramma opstellen. Hierover kunnen we advies inwinnen bij verschillende organisaties, zoals de GGD en / of CJG.

Protocol lichamelijk geweld

Bij dit onderwerp hanteren wij de volgende regel:

Binnen de schoolpoorten wordt iedere vorm van lichamelijk geweld, zowel door volwassenen als door kinderen, zoveel mogelijk voorkomen en niet getolereerd.

In de relatie leerkracht – leerling:

- De leerkracht vermijdt lichamelijk geweld als straf.
- Bij overtreding van bovenstaande regel deelt de leerkracht dit mee aan de directie.
- Bij overtreding neemt de leerkracht zo snel mogelijk contact op met de ouders om het gebeurde te melden en uit te leggen.
- Als de ouders van de leerling een klacht indienen bij de directie wordt een gesprek gearrangeerd tussen de ouders en de betrokken leerkracht.
- Wordt in bovenstaand gesprek geen bevredigende oplossing gevonden, dan gaat de klacht naar de extern vertrouwenspersoon.
- De extern vertrouwenspersoon bemiddelt tussen de betrokken partijen om voor alle betrokkenen tot een bevredigende oplossing te komen.
- Lukt bovenstaande niet, dan legt zij de klacht voor aan de klachtencommissie.

In de relatie overige volwassenen – leerling op school:

- Bij lichamelijk geweld door een volwassen persoon toegebracht aan een leerling, wordt dit gemeld bij de directeur en/ of intern contactpersoon.
- De icp-er tracht te bemiddelen tussen de betrokken partijen. Bij ernstige situaties wordt de politie ingeschakeld.
- Indien nodig wordt de klacht neergelegd bij de klachtencommissie.

In de relatie leerling – leerling:

- Zie Pestprotocol.

Stappenplan bij grensoverschrijdend gedrag

Wanneer een leerling de leerkracht uitscheldt, verbaal geweld gebruikt en/ of benadert met fysiek geweld:

- Leerling wordt de rest van de dag in een andere klas geplaatst met werk*;
- Ouders worden diezelfde dag gebeld door de leerkracht en er wordt een notitie in Parnassys (incidentregistratie) gemaakt door de leerkracht;
- Thuis schrijft de leerling samen met ouder(s)/ verzorger(s) een excuusbrief voor de leerkracht en deze wordt de volgende dag overhandigd aan de leerkracht door de leerling.

*Indien de leerling de groep niet wil verlaten op verzoek van de leerkracht, zal directie de leerling ophalen en worden de ouders gebeld om de leerling na schooltijd op te halen en een gesprek te hebben.

Bij een tweede overtreding:

- Leerling wordt de rest van de dag in een andere klas geplaatst met werk*;
- Ouders worden dezelfde dag gebeld door de directie en komen liefst nog dezelfde dag langs op school voor een gesprek met leerkracht, directie en intern begeleider. Van het incident en het gesprek met ouders/ verzorgers wordt een verslag gemaakt. Dit verslag en de afspraken worden door de ouders/ verzorgers voor akkoord getekend en in het leerlingendossier opgeslagen.

*Indien de leerling de groep niet wil verlaten op verzoek van de leerkracht, zal directie de leerling ophalen en worden de ouders gebeld om de leerling na schooltijd op te halen en een gesprek te hebben.

Bij een derde overtreding:

- Treedt het Stichtingsbeleid: Schorsing en verwijdering in werking:
  - o De leerling wordt een dag geschorst. Ouders worden hier onmiddellijk van op de hoogte gesteld door de directie.
  - o De leerling krijgt het werk voor de geschorste dag mee naar huis om te maken.

Wanneer een leerling een medeleerling uitscheldt en/ of benadert met fysieke agressie:

- De leerling vult het ABC-schema in (Aanleiding, Beleving, Consequentie) (zie bijlage 1);
- Om 13.45 uur blijft de leerling in de klas om het ABC-schema na te bespreken met de leerkracht. Dit schema wordt meegenomen naar huis en de volgende dag ingeleverd bij de leerkracht met handtekening van de ouder(s)/ verzorger(s).
- Ouders worden dezelfde dag gebeld door de leerkracht en de leerkracht maakt een incidentregistratie in Parnassys.

Bij een tweede overtreding:

- De leerling vult het ABC-schema in (Aanleiding, Beleving, Consequentie) (zie bijlage 1);
- Leerling wordt de rest van de dag in een andere klas geplaatst met werk*;
- Om 13.45 uur blijft de leerling in de klas om het ABC-schema na te bespreken met de leerkracht.
- Ouders worden dezelfde dag gebeld door directie en komen liefst nog dezelfde dag langs op school voor een gesprek met de leerkracht, directie en intern begeleider.

Van het incident en het gesprek met ouders/ verzorgers wordt een verslag gemaakt door de leerkracht. Dit verslag en de afspraken worden door de ouders/ verzorgers voor akkoord getekend en in het leerlingendossier opgeslagen.

*Indien de leerling de groep niet wil verlaten op verzoek van de leerkracht, zal directie de leerling ophalen en worden de ouders gebeld om de leerling na schooltijd op te halen en een gesprek te hebben.

Bij een derde overtreding:

- Treedt het Stichtingsbeleid: Schorsing en verwijdering in werking:
  - o De leerling wordt een dag geschorst. Ouders worden hier onmiddellijk van op de hoogte gesteld door de directie.
  - o De leerling krijgt het werk voor de geschorste dag mee naar huis om te maken.

Wanneer een leerling weigert de instructies van de leerkracht op te volgen:

- Leerling wordt de rest van de dag in een andere klas geplaatst met werk*;
- Ouders worden diezelfde dag gebeld door de leerkracht en er wordt een notitie in Parnassys gemaakt door de leerkracht;

*Indien de leerling de groep niet wil verlaten op verzoek van de leerkracht, zal directie of bouwcoördinator de leerling ophalen en worden de ouders gebeld om de leerling na schooltijd op te halen en een gesprek te hebben.

Bij een tweede overtreding:

- Leerling wordt de rest van de dag in een andere klas geplaatst met werk*;
- Ouders worden dezelfde dag gebeld door de directie en komen liefst nog dezelfde dag langs op school voor een gesprek met leerkracht, directie en intern begeleider. Van het incident en het gesprek met ouders/ verzorgers wordt een verslag gemaakt. Dit verslag en de afspraken worden door de ouders/ verzorgers voor akkoord getekend en in het leerlingendossier opgeslagen.

*Indien de leerling de groep niet wil verlaten op verzoek van de leerkracht, zal directie de leerling ophalen en worden de ouders gebeld om de leerling na schooltijd op te halen en een gesprek te hebben.

Bij een derde overtreding:

- Treedt het Stichtingsbeleid: Schorsing en verwijdering in werking:
  - o De leerling wordt een dag geschorst. Ouders worden hier onmiddellijk van op de hoogte gesteld door de directie.
  - o De leerling krijgt het werk voor de geschorste dag mee naar huis om te maken.

De bouwcoördinator treedt op als plaatsvervanger bij afwezigheid van directie.

Grensoverschrijdend gedrag moet altijd persoonlijk/ per telefoon gemeld worden aan ouders/ verzorgers!

Ook moet dit gedrag genoteerd worden in Parnassys en wordt de directie op de hoogte gesteld van het incident.

Privacy

De huidige manier van werken in de school heeft er toe geleid dat steeds meer mensen te maken krijgen met bepaalde kinderen/ ouders of omgekeerd (hierbij valt te denken aan BSO, peuterspeelzalen, hulpverleningsinstanties e.d.) Dit geldt zowel binnen als buiten de school. Dit zal in de toekomst alleen maar meer worden. Vanuit dit gegeven is het goed de privacy van kinderen en ouders te beschermen.

Gegevens over de thuissituatie, medische informatie, gegevens van hulpverlenende instanties e.d. worden als privacygegevens beschouwd. Dit geldt ook voor uitslagen van testen e.d.

Wij kennen de volgende afspraken:

In de relatie leerkracht – kind/ ouder:

- De schoolscore is alleen toegankelijk voor de directie.
- Privacygegevens (zoals hierboven beschreven) die van belang zijn voor de aanpak/ begeleiding van een leerling en die vrijwillig door ouders bekend zijn gemaakt aan de groepsleerkracht of directie worden alleen met toestemming van de ouders bewaard in het leerlingdossier.
- Uitslagen van testen, onderzoeken e.d. worden alleen met toestemming van de ouders en/ of betrokken instanties doorgegeven aan derden en uitsluitend dan als het voor de verdere begeleiding van het kind in belang is.
- Gegevens die door de ouders of instanties aan de leerkracht in strikt vertrouwen worden gemeld, worden discreet behandeld.
- Gegevens die bij regelgeving door instanties kunnen worden opgevraagd zonder medeweten van het kind en/ of ouders en vallen onder het begrip privacy worden met de grootste terughoudendheid verstrekt.
- Iedere leerkracht respecteert het recht van ouders privacygegevens niet beschikbaar te stellen aan de school of hulpverlenende instantie.

In de relatie directie - leerkracht:

- Gegevens die door ouders en/ of instanties bekend worden gemaakt aan de directie en een strikt vertrouwelijk karakter hebben worden zonder toestemming van de ouders en/ of instanties niet doorgegeven aan de overige leerkrachten.
- Gegevens die door een kind in strikt vertrouwen aan de directie worden bekend gemaakt, worden niet doorgegeven aan anderen, tenzij dit in strijd is met het draaiboek (seksuele) mishandeling. Indien geheimhouding de opvang en begeleiding van het kind ernstig belemmeren, worden alleen relevante gegevens doorgegeven aan direct betrokkenen. Dit na bespreking met het betreffende kind.
- Gegevens die door ouders en/ of kinderen in goed vertrouwen aan een leerkracht worden bekend gemaakt, worden niet doorgegeven aan de directie, met uitzondering van de bij het voorgaande aandachtspunt gemaakte opmerkingen.

In de relatie leerkracht – leerkracht:

- In formele en informele sfeer wordt de privacy van ouders en kinderen gerespecteerd. Privacygegevens worden alleen besproken voor zover ze relevant zijn bij de uitoefening van het werk.
- Leerlinggegevens worden niet besproken in het bijzijn van derden (bv. andere ouders).
- Zie verder bij relatie directie – leerkracht.

In de relatie ouders/ kinderen – intern contactpersoon:

- Gegevens die door ouders en/ of kinderen worden bekend gemaakt aan de icp-er, worden behandeld conform de klachtenregeling.

Bijzondere afspraken rondom privacy bij gescheiden ouders:

- In situaties waarbij de ouders gescheiden zijn, wordt op verzoek van de niet met ouderlijk gezag belaste ouder door de leerkracht die informatie verstrekt, die de persoon van het kind of diens verzorging of opvoeding betreffen, bv. de leerprestaties van het kind, zijn ontwikkeling e.d.
- Voor het geven van de informatie, bedoeld in het vorige aandachtspunt, is het mogelijk de niet met het gezag belaste ouder te ontvangen op een ouderavond.
- Informatie aan de niet met ouderlijk gezag belaste ouder wordt niet verstrekt als de leerkracht de informatie ook niet zou geven aan de wel met ouderlijk gezag belaste ouder (het betreft hier zogenaamde vertrouwelijke informatie).
- Informatie aan de niet met ouderlijk gezag belaste ouder wordt eveneens niet verstrekt als er zwaarwegende belangen van het kind zijn, die zich daartegen verzetten. Dit moet blijken uit aangevoerde feiten en omstandigheden.

Internet en sociale media

Op onze website en op de sociale mediakanalen Facebook, Twitter en Youtube worden regelmatig foto's/ filmpjes van kinderen geplaatst. Indien ouders hier bezwaar tegen hebben kunnen zij dit kenbaar maken aan de leerkracht. Dit staat vermeld in onze schoolgids. Voor het gebruik van sociale media is een protocol opgesteld.

ABC*-schema bij grensoverschrijdend gedrag tussen leerlingen onderling

*Aanleiding – Beleving – Consequentie

naam:
datum:
situatie:
Wat ging er aan vooraf?
Wat dacht jij?
Wat deed jij?
Hoe denk je het goed te maken met de andere leerling(en)?
Welke afspraken zijn er gemaakt?
handtekening ouders/ verzorgers voor akkoord: